

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 fill. Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "		Feltöltés szerkesztő: HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és tulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 47. és 49. szám.
---	--	---	---

Tisza István Szegeden.

A Munkapárt megalakulása.

Szegeden vasárnap délután megalakult a nemzeti munkapárt. A megalakulás keretében Tisza István gróf mondott nagyszabású beszédet. Meg lehet alapítani, hogy Tiszai óriási nagy lelkesedéssel fogadták és hallgatták.

Tisza gróf fogadtatása is impozáns volt. Jászy Géza apátplébános és Lázár György polgármester köszöntötték a pályaudvaron, ahonnan kocsitábor kísérte ki a Széchenyi-térre. Itt ott szocialisták tüntettek, illetőleg kísérleteztek. Ebéd után volt a munkapárt alakuló gyűlése, amelyet Rósa Jenő dr. elnök nyitott meg. Választa a koalíciós korszak rombolásait.

(Tisza beszéde.)

Tisza István grófot, amikor szólásra emelkedett, ismét lelkes éljenzés és rugó taps fogadta. Csak tíz perc után tudott szöveg jutni és a következőket mondta:

T. uraim! Még négy éve sincs, hogy a koalíció kebeléből alakult kormány az ország kormányzatát a kezébe vette. Ez az idő végtelenül gazdag volt eseményekben, tapasztalatokban és tanulságokban. Ha nem akarjuk, hogy ezen tanulságok elveszzenek a nemzetre nézve, ha nem akarjuk, hogy ugyanazon hibákba essék a nemzet, akkor kell, hogy bizonyos pontig bockés alá vegyük az eseményeket. Hazafiúi kötelesség ez, amelyre bizonyára nem személyes ellen-szenv, vagy pártiszenvedély indítja a magyar embert.

A mindennapi élet és a könyvnyomtatás.

(Felolvasta a debreczeni grafikai kiállítás alkalmából Janovits Ferenc, a „Magyar Nyomdászati” szerkesztője.)

Igen tisztelt hölgyeim és uraim! Felolvasásom címe: „A mindennapi élet és a könyvnyomtatás”. Furcsán hangzik bár, de századok története bizonyítja, hogy a könyvnyomtatás és a mindennapi élet együtt nőtt, nevelkedett, fejlődött.

Ha feltalálásakor nem is volt még a közszükséglet kielégítője és terjedése is csak lassu menetben történt, azonban mégis bizonyos életre nagy befolyással volt, mert olcsóbbá, könnyebben hozzáférhetővé tette az addig kézzel írott könyveket, amelyek sok helyt inkább díszül, mint a szellemi táplálék közvetítőiül szolgáltak.

A könyvnyomtatás igazi szerepe a szellemi forradalmak idején kezdődött, amikor mint harci eszköz, a felvilágosodás, a lelki ismereti és gondolkodás szabadságának és a gondolatok terjesztésének szolgálatába szegődött és megdönteni segített az egyházi és világi zsarnokság uralmát és segített ma is.

A koalíció kormánya saját belső ellenségeinek támadásai alatt hullott szét. Megragta azt a gyűlölködés, a személyes ellentétek mérges anyaga. A koalíció vezetését kezükbe vett kiváló férfiak uralomrajutásuk első pillanatától kezdve a végleges megoldáson fáradoztak. Hogy ez nem sikerülhetett, kizárólag annak tulajdonítható, hogy magának a koalíciónak egy része a koalíció legnagyobb pártjának egy csoportja, az időközben erőterbe tolult bankkérdést használatára a koalíciós kormány fáradozásának lehetetlenné tételére. Kifejezés, mint egyedül fontos és megoldásra váró kérdést, a bank kérdést

(A választójog.)

Ezenfelül a hajánál fogva elrántották a második kérdés, a választójognak egy olyan, minden nemzeti szempontot tekinteten kívül hagyó radikális megoldását, amelyre hazafiasan gondolkodó magyar ember nem kapható. (Igaz! Ugy van!) Sohasem szoktam zsákban macskát árujni. Bármennyire sajnálom is, sohasem fogok az elől a kérdés elől kitérni, hogy a választójog részleteire nézve magában a nemzeti munkapártban magam és a miniszterelnök ur s partunk sok tagja között vannak ellentétek, melyeket, remélem, sikerülni fog köcsönösen komoly szándékkal annak idején elhárítani. Azonban azt merem állítani, hogy a miniszterelnök ur álláspontja az enyémhez hasonlíthatatlanul közelebb áll, mint ahhoz az állásponthoz, amelyet a Justh-csoport képvisel.

Közünk lehetnek eltérések a választójog reformja kérdésében, de abban egyetértünk, hogy megtaláljuk azokat a garanciákat, amelyek a magyar nemzeti jelleg és szupremácia biztosítása céljából szükségesek. A mai zűrzavaros állapotban örömmel kell konstatálnunk azt, hogy a különböző párt-

állású politikusok józan és bölcs belátást tanúsítanak, csak a Justh párt részéről találkozzunk zavaró hangokkal. Ők a gyűlölködés és a régamazás fegyvereit használják. Én, ezekkel a fegyverekkel nem harcolok és ezekre a támadásokra nem válaszolok. (Éljenzés.)

(A gazdasági függetlenség)

A 67-es alapot támadják és nem gondolják meg, hogy rég leérték már a 48-as alapról. A 48-as alapot emlegetik akkor, amikor a bank-közösségről és a bank felállításáról beszélnek, holott ez egyáltalában nem függ össze a közjogi alappal, mert ahogy egy 48-as lehet a bankközösség mellett, epp úgy lehet egy 67-es a külön bank álláspontján. (Éljenzés.) Nézzünk a szemébe tehát a gazdasági függetlenség kérdésének. Olyan gazdasági politikát kell követnünk, amely érdekeinknek a legjobban megfelel, amely bennünket gazdagabbá és erősebbé tesz. Senki sem akarja két-égbőlenni a magyar nemzetnek a külön bankhoz való jogát. Csak arról van szó, hogy ez jelenlegi viszonyaink között a nemzet érdekeit szolgálja-e vagy nem. Nem habozom kijelenteni, hogy én nagy hatalmi és dinasztikus szempontokból a bankszabadalom fentartása mellett vagyok. És ha a külön bank előnyéről megvolnék győződve, én volnék az első, aki uramat és királyomat ebben az irányban befolyásolnám. — A külön bank megrendítené külföldi hitelünket és drága kamatlatat idezve elő, amely a legnagyobb megrázkódtatásnak tenné ki gazdasági életünket. Láttuk, hogy 1907-ben az Oszlák-Magyar bank jó hírre mentett meg bennünket a gazdasági csődtől.

(A bankkérdés.)

Mi tehát nem hirdetjük a lemondás politikáját, ahogy azt nekünk tulajdonítani

Báran mondhatjuk tehát, hogy a könyvnyomtatás 1517 október 31-én kötött szoros és többé soha sőt nem választható szövetéséget a mindennapi élettel, amikor Luther Márton 95 tételét kifüggesztette a wittenbergi székesegyház kapujára.

Az ebből kifejlődött harcok idején ismerték fel igazán hasznát, erejét, hatalmát a könyvnyomtatásnak és amikor szabadságmozgalmastról van szó a történelemben, ezekkel együtt kell emlegetni a könyvnyomtatást. Pedig 1450, tehát Gutenberg óta napjainkig igen sok szabadságharc zajlott le. A szabadság vagy táplálta a könyvnyomtatást és a kiszabadult szónok a könyvnyomtatás adott szárnyakat, hogy meghalják, olvassák, maradandóvá tegyék a legmesszebb távolságokban is.

De ha a könyvnyomtatás tudta éleszteni a harci tüzet, lelkesedést szítani a harcosokhoz a háborúk idején, még hasznosabb, dicsőbb munkát végzett, amikor a tudást, felvilágosodást, művelődést terjesztette az emberiség között és nélkülözhetetlenné tette magát az állami, társadalmi, tanügyi, művészeti és — ami bennünket különösképpen érdekel — az ipari és kereskedelmi élet megnyitvánulásaiban.

A könyvnyomtatásnak e téren való működése nem túlságosan hosszú életű. A tí-

zennyolcadik század végéig a könyvsajtók atól alig került ki más, mint könyv, dicsőtő vagy gunyoló iratok az itt-ott felbukkanó „komédiások” hangzatos plakátjai. Ez időtájtban kezd azonban terjedni az apróbb szűkebb dolgok nyomtatása is, amelynek első fecskeiül a nevjegyeket kell tekintenünk.

A szabadságharcok idején fejszaporodott nyomdak ugyanis — miután a könyvek, röpiratok, újságok nyomtatása a cenzura által nagyon meg volt nehezítve, éini pedig kellett — az ugynevezett merkantili vagyis kereskedelmi nyomtatványok készítését is munkakörébe vonta a könyvnyomtatás. Igen ám, de ezt a területet elfoglalta már magának a litográfia. Ezzel pedig a könyvnyomtatás szépség dolgában megküzdeni nem tudott. A betűöntések, a kőnyomások jöttek tehát a könyvnyomda segítségére s ma már ott állunk, hogy a könyvnyomda nemcsak elérte művészi munkában a litográfiát, de sok tekintetben felül is mulja azt.

E kis történelmi visszapillantás után rátérek tulajdonképpen tárgyamra. Ezúttal nem szólok a nagy általánosságról, hanem csak arról a viszonyról, amely egyrészt az iparosság és a kereskedők, másrészt a könyvnyomtatás között fennáll.

A mód, amelylyel a kereskedő és iparos világ a könyvnyomtatás szolgálatát elc-

Eredeti UNIKUM-DRILL vetőgép

Kizárólagos raktára: RÁHMER SÁNDORNÁL, Piacz-utca 26 (Nagytrafik udvar)

teger Páriában kukorékolva hívja a bajnalt s mire holnap itthon a mai napunk kél, már a kis magyar ólomkatonák a mi nyelvünkön szavalják el neki reggeli köszöntőül a párisi ódát a naphoz.

Tisztelet és hódolat tehát ennek a tü-neményes iparnak, melynek külön lelke és rendelkezése van s mely itt szerénykedve mutatja be gyűjteményes munkáit.

Mi a célja ebben? Az, hogy bemutassa, miként folyton tanul s is, járja az iskoláit, figyeli az idők folyását, magába szívja új modern korszakok levegőjét, ellessi a művészetek titkait, velők él, halad, változik s mindezt azért, hogy mindig minél kedvesebb lehessen az embereknek.

El se hinné a laikus, hogy mennyire hatása alatt állanak a látszólag egyszerű és igénytelen nyomdabetük és vonalak a kor és művészet fejlődő feltételeinek. A művészet eszményi nemtője az izlés láthatatlan fehér palástjában ott sétál egyre a poros, festékes szekrények kékruhás népe közt és a halgatag munkásoknak megüli szívét, tervezésére készíteti képzeletét, mester-munkákra ügyesíti ujjait.

Ötöznek és vetkőznek az egyszerű betűk, díszbe és gyászba, ünnepre és munkába, mint az emberek s a pontozott kis betűnek van antik, van gót és renaissance és modern és minden stílus megjelenése.

Szintugy a munkák arculatának, színek vetésének, vonalak hangulatos harmóniájának.

Benső nemes ösztöne viszi, hajtja a nyomdát, hogy minden szülőtte méltó legyen a maga korához, sőt hogy előre vezesse megsejtett jövőt küszöbére a fogékony izlést.

Herr! a nemes ösztönről és tiszteletréméltó törekvésről akar számot adni ez a kis kiállítás.

Köszönet és elismerés azoknak, akik fáradságos szeretettel ide teremtették s köszönet a mélyen tisztelt közönségnek, hogy érdeklődésével ezt a buzgó munkát így megtisztelte. A nagyközönség élén a köszönet legszebb virágai legyenek csokorba kötve a város és vármegye közléte új vezérének, Domahidy főispán urnak, ki ime itt is elölül áll a munka megtisztelésében.

A kiállítást megnyitom.

(Üdvözlések.)

Viharos éljen kiállítás, zugó taps fogadta a pompás beszédet. Ezután Dávidházy Kálmán, a rendező-bizottság elnöke a rendezőség nevében köszöntötte a megjelenteket, a kiállítás vendégeit. Simon János a debreceni szakszervezet részéről mondott hangulatos üdvözlő beszédet. Fuchs Zsigmond, a grafikus művészetek budapesti egyesületének elnöke szívélyes szavakkal mondott köszönetet a rendezőségnek, a debreceni szakszervezetnek s az érdeklődő közönségnek a szíves fogadtatásért, amiben a kiállítást s a kiállítókat részesíteti. Ezzel a megnyitási aktus véget ért s a jelen voltak Janovits Ferenc, a Magyar Nyomdászati Szervezet elnöke és Müller Sándor, a Magyar Nyomdászati Munkatársak kalauzálása mellett megtekintették a gazdag és tartalmas kiállítást.

A kiállítás.

A nagy tanácstermet sűrűn egymás mellett asztalok és dekoratív falak foglalták el, megrakva a kiállítás anyagával. A kiállítás anyaga felölelte a sokszorosító iparnak csaknem minden ágát: a szedést, öntést, vésést, metszést, egyszerű és színes nyomást s a nyomda-ipar ikertestvérét, a könyvkötészetet. Az elrendezés egymásutánja a nyomdaipar fejlődését jelezte a városi nyomda régiség nyomtatványaitól a modern nyomdatechnika legutolsó vívmányainak feltűntetéséig. A kiállítás epéséből különösen kiválótt a városi nyomda rendkívül gazdag és izéles anyagával s a „Magyar Nyomdászati” bravuros, gyönyörködtető és mindig művészi produktumaival.

(A debreceniek.)

A debreceniek a kiállítás anyagának szép hányadát vitték a közönség elé. A városi nyomda hatalmas csoportja a kiállítás egy teljes asztalorát foglalta el. A kiállított csoportban találjuk a nyomda-vállalat minden zsánerű készítményét. Üzleti és díszes nyomtatványokat, könyveket, hrapokat, autotip-nyomatokat a régiségeket. Tulajdonképpen a városi nyomda anyagát képezik a Hegedűs és Sándor cég protestáns egyházi kiadványai is. Hoffmann és Kronovitz, Mihály Sámuel csinos és izéles kollekciókkal szerepelnek. Herceg Henrik bélyegzőgyára a maga nemében elsőrendű tárgyakat állított ki készítményeiből. Kleinfeller Károly könyvdájkának csoportja méltó versenytársa az e szakmabeli fővárosiaknak. Dávidházy Kálmánról legalább is felesleg volt volna méltatást írni. Könyvkötői és bődizsműves remekai nemcsak Debrecen, hanem az egész ország e fajta iparnak híres darabjai. Feltűnést keltett a kiállításon Komlóssy Miklós ker. és iparkamarai fogalmazó értékes nyomtatványgyűjteménye, melyben a föld minden részéből találunk érdekesebbnél érdekesebb nyomdai munkákat. A kiállításnak egyik legértékesebb csoportja a Nagy József polgári iskolai tanár 250 db.-ból álló „ex-libris”-gyűjteménye. A rövid jegyzetekből is megállapítható, hogy Debrecen iparosai dicsőfélegesen kitettek magukért a kiállítók sorában.

Egész teljességében a tizenkilencedik század második felében fejlődik ki a könyvnyomtatás, mint olyan, amelynek segítségét már a kereskedő- és iparos-világ is igénybe veszi. Ennek a változásnak egyrészt a békésebb, a nagyobb harcoktól mentes élet, gazdasági viszonyok, másrészt a XVIII ik század végén Senefelder A. J. által feltalált litográfia volt az okozója.

(A fővárosiak.)

A kiállítás kétharmad része a fővárosi nyomdászok, grafikusok csoportjai. Ezek között mesterien tökéletes a „Magyar Nyomdászati” kollekciója, mely nyomtatvány-remekeken kívül a szedés vívmányait is bemutatja gépszédéses mintákban. Ebben helyet foglaltak: az Athenaeum, Patria, Thalia, Franklin, Székesfővárosi házi, Révai és Salamon, Jókai, Légrádi Testvérek, Weisz L. F., Bagó Márton és fia Márkus Samu, a Hamburger és Birkholz s még néhány jónévű nyomdávállalat csoportja. Herbst Samu, a híres cinkográfus a kisé-készítés, éremarítás és vésés tökéletes példányával szerepel a kiállításon. Gottermayer Nándor, a híres könyvkötő-cég, díszműveknek tartalmukhoz méltó fedésmintáit állította ki. A Bruchsteiner és fia cég hirdetési érclemez-táblákból állított ki értékes csoportot.

(A vidékiek.)

A vidékiek közül az ország egyik legkötőbb sokszorosító vállalata, a gyomai Kner-cég remekel díszes kollekciójával, a cég által hirdetett pályázatok nyertes rajzaival, nyomtatványtervezeteivel. Csinos csoporttal szerepel a szatmári Pázmány-sajtó s a nagykarolyi Manják és Tóth-cég.

Janovits Ferenc előadása.

Vasárnap este 6 órakor az Ipartestület dísztermében gyűltek össze a fővárosi grafikusok, a debreceni szaktársak, s az érdeklődők, hogy meghallgassák Janovits Ferencnek, a „Magyar Nyomdászati” szerkesztőjének előadását. Janovits, a magyar grafika egyik úttörő munkása mintegy 200 főnyi hallgatóság előtt „A mindennapi élet és a könyvnyomdászati” címmel tartotta meg nagy tudásra valló, élvezetes előadását, amelyet lapunk vonal alatti helyén közlünk. A kitűnő előadás után lelkes ovációban részesítette hallgatósága Janovitsot.

Grafikus bankett.

Janovits előadása után a Dréher vírágtermében száz terítékű társasvacsora volt,

melyen a grafikusok és nyomdatulajdonosok teljes számmal részt vettek; de szép számmal volt képviselve a város egyéb ipari és kereskedői kara is; sokan voltak jelen az iparosok barátai, a nyomdászati, grafika iránt érdeklődők közül is. Az első fogás után Dávidházy Kálmán köszöntötte az ipar munkásait. Ezután egymásután hangzottak fel a Fuchs Zsigmond, Hirschkovitz Jónas, Hoffmann Sándor, Dózsa György Müller Sándor és Székely Ferenc főmérnök felkösöntői. A kedélyes társaság éjfélig a legjobb hangulatban maradt együtt.

A munkások között.

Hétfőn este a debreczeni szakszervezet munkásai bucsuestét rendeztek a grafikus vendégek tiszteletére. A vacsora előtt a nagy számmal megjelent munkásoknak Müller Sándor szakelőadást tartott a díszszédésről, Janovits pedig a nyomdászok önképzéséről. A munkások lelkesen ünnepelték az előadókat. A vendégek holnap utaznak vissza Budapestre, remélhetőleg a legkellemesebb emlékezéssel debreczeni időzésükre.

Zilahy -- nem kell.

Máramarossziget Komjáthy mellett.

Az a döntés, amit a színházpályázat kérdésében holnap, holnapután fog hozni a színházi bizottság és a tanács, nemcsak egész Debreczent, hanem a debreczeni szinigazgató mellékállomásait: Nyiregyházát és Máramarosszigetet is izgalomban tartja. Hogy a szomszédos Nyiregyházán milyen véleményt táplálnak a Zilahy-féle szinigazgatásról, azt legalább is felesleges regisztrálnunk. Hiszen a nyiregyházi Taifun-botrány már országosan ismert fogalom s ezt a botrányt annak idején az egész magyar sajtó kommentálta. A Taifun-botrány az oka, hogy Zilahy lemondott a havonta szokásos nyiregyházi drámai átrándulásokról s így mintegy időt adott a Nyiregyháziaknak, hogy kiheverjék megaláztatásukat.

S most lássuk, mint vélekednek Zilahyról fentebb: Máramarosban. A „Máramarosi Független Újság” tegnapi, vasárnapi számában foglalkozik a debreczeni színház pályázatával s többek között így ír:

„A debreczeni színház pályázata, melylyel a kerületi rendszer következtében együtt jár a nyiregyházi és máramarosszigeti színház is, a jövő évben lejár. Debreczen tanácsa a színházra már kiírta az új pályázatot. Eddig két igazgató jelentkezett: Komjáthy János kassai és Zilahy Gyula jelenlegi debreczeni szinigazgató. Zilahyra s különösen művésziellen színházvezetésére azonban éppugy ráuntak Debreczenben, mint Nyiregyházán és Máramarosszigeten s azért erős a remény, hogy a debreczeni színház új bérletét nem kapja meg.”

Ezután hosszasan foglalkozik a cikk Komjáthy János beadványával, majd így folytatja:

„Érdeklődéssel várjuk, mit határoznak Debreczenben a pályázatok fölött? Véleményünk azonban az, hogy Zilahynak annyi a büne a színházigazgatás körül, hogy a mérleg csakis a Komjáthy János javára billenhet. S ez volna a kösöhaj is.”

Weisz Adolf posztó kereskedése ideiglenesen

a főtőzsdével szemben — levő bódében. —

S hogy ez a közóhaj nem aféle ujságvélemény, azt fényesen bizonyítják az alábbi sorok, melyek ugyanezen lap ugyancsak tegnapi számának belső oldalán olvashatók. Ime:

„Zilahy — nem kell. Zilahy Gyula, a debreczeni szinikerület igazgatója levelet intézett a városhoz, a melyben az esetre, ha a debreczeni színházat sikerül elnyernie, 1911. októbertől kezdve a máramarosszigeti színház bérletének meghosszabbítását ismét három évre. A máramarosszigeti színház bizottság Szöllösy Antal polgármester elnöke alatt március hó 3 án ülést tartott e tárgyban s határozatilag kimondotta, hogy a közgyűlésnek Zilahy kérelme elutasítását fogja javasolni, mert Zilahynak annyi szomorú emléke van a várossal és a közönséggel szemben, hogy miatta Máramarossziget kész még a debreczeni szini-szövetségtől is elszakadni. Zilahyn kívül mulasztás terheli azonban Debreczen városát is, mert sok tekintetben megfelelkezett szövetségével szemben kötelességei teljesítéséről. Máramarossziget városa a régiekhez hasonló, elsőrendű társulatot kíván színházába s ha ezt a debreczeni szintársulat nem tudja nyújtani, megszerzi magának színháza ügyében a szabad kezét.”

Szóval Máramarossziget még szemrehányást is tesz, amért a hét hónapos debreczeni szezon után jóvoltunkból olyan 50 napos színházi életet nyújt Zilahy a szigetieknek, ami még a nyári igényeket sem elégíti ki.

Hisszük, hogy nem ámitás, ha megnyugtadjuk a Máramarosszigeti közönséget, hogy Debreczen városa az elkövetkező napokban korrigálni fogja mulasztásait, ha nem is Máramarosszigetért, hanem önmagaért.

Állami tisztviselők közgyűlése.

A pénzügyi tisztviselők hivatalos órái.

A debreczeni állami tisztviselők köre, mint az országos szövetség főkegyesülete, tartotta évi rendes közgyűlését Kazinczy Gábor ny. táblai bíró elnöke alatt igen nagy érdeklődéssel.

A kör 1909. évi működéséről Kardos Albert dr. ki tett jelentést, megemlékezett a kolozsvári országos kongresszusról, amely fényesen sikerült és amelyen a debreczeni kör is élénk részt vett; sajnálattal mutatott rá, hogy Debreczen nem sikerült magasabb lakpénzosztályba emelni. Ezt a kérdést a kör továbbra is napirenden tartja és kedvező megoldásért megteszi a kellő lépéseket.

A számvizsgálók jelentésének tudomásul vétele és az alapszabályok néhány pontjának módosítása után következett a tisztújítás. A közgyűlés egyértelműleg megválasztotta elnökké Kazinczy Gábor ny. kir. táblai bírót, másodelnökké Nagy József pénzügyi tanácsost, titkárrá dr. Kardos Albert realiskolai tanárt, jegyzővé Molnár Gyula adótitkárt, pénztárosá Magyar Miklós adóellenőrt, ellenőrré Koncz Aurél számvizsgálót, számvizsgálókká Mogyoróssy Ferenc dohány-

beváltó hiv. felügyelőt és Hetey Károly törvényszéki irodaiszagaót. Ezenkívül választották még a különböző hivatali ágakra való tekintettel 21 választmányi tagot.

A közgyűlés végül foglalkozott a pénzügyi tisztviselőknek egy régi sérelmével. Ugyanis minden debreczeni állami hivatalban, ahol csak a szolgálat természete megengedi, egyfolytában vannak megállapítva a hivatali órák, csak a pénzügyi tisztviselőknek kell délelőtt is, délután is feljárnok; némelyiknek 2—3 kilométer távolságból is. A közgyűlés elhatározta, hogy kérelemre fordul az illetékes minisztériumhoz, hogy a hivatali időt szabályozza a pénzügyigazgatóságra, számvetésre és adóhivatalra nézve is úgy, mint ahogy már a többi szolgálati ágnál rendezve van. A kör elnöksége e kérvény támogatására fel fogja kérni Domahidy Elemér főispánt és kedvező elintézésé végett el fog járni a pénzügyminisztériumban is.

Justh Gyula Debreczenben.

A függetlenségi párt népgyűlése.

Hogy a függetlenségi és 48-as párt népszerűségét mennyire megtépezta az a rövid idő, ami azóta telt el, hogy Justh Gyula visszautasította a királyi békeajánlatot s Tisza István gróf a békés munkára vágyó nemzet élére állott, mi sem bizonyítja jobban, mint a vasárnapi debreczeni függetlenségi népgyűlés. A népgyűlésre maga a vezér, Justh Gyula jött le, s így az a hűvös fogadtatás, melyben része volt, sokszorosan jelentős.

A népgyűlés a Bika szálloda dísztermében folyt le. A díszterem zsufolásig megtelt hallgatósággal, de ebben a sokaságban nem volt köszönetük Justh Gyulának. A népgyűlésen ugyanis a debreczeni szociáldemokraták domináltak. A pártiktár szavai szerint ezer szociálista vett részt a gyűlésen, amit különben a népgyűlés lefolyása is igazolt. Justh Gyula ugyanis mindaddig nem tudott szóhoz jutni, amíg ki nem jelentette, hogy ő az általános titkos egyenlő választói jognak a híve. Első ízben csak az „általános, egyenlő” választójogot említette, de erre olyan tombolás keletkezett, amely Justh Gyulát elnémította. „Titkos, titkos!” harsogta a népgyűlés, mire Justh kijelentette, hogy maga részéről híve a titkos választói jognak. Míg azonban Justh ezt, mint őszinte meggyőződését hangoztathatta, a reakciós Buza Barna szájából az általános titkos választójog hangoztatása már olyan frivolitás volt, hogy azt a koalíciós morál sem bírja meg. És, hogy a koalíciós morálnak még jobban megfeleljen Buza Barna, ugyanakkor, amikor kijelentette, hogy híve a titkosságnak, tette ezt olyan formában, mely a legsértőbb inzultus volt a szociálistákkal szemben. „A mi pártunk kiáltványára — mondta Buza — fel lesz írva az általános, egyenlő s ha az uraknak úgy tetszik — fordult sértő gunnyal a szociálisták felé — a titkos választói jog”.

A népgyűlésen elhangzott beszédek nivójáról — Bakonyi Samu dr.-t kivéve — nem lehet beszélni. Justh Gyula, akiről a legközelebbi múlt eseményei beigazolták, hogy bár becsületes intencióju hazafi, de

rossz politikus, vasárnap beigazolta, hogy szónoknak is rossz. Botránnyosan izléstelen volt a Buza Barnaé, amelynek hangja még a kocsmái hangnak is alatta maradt. Beszédében a jó izlést sértő viccek halmazát kötözte össze, melyek Szent István koronájának viselőjétől kezdve a kloákák tartalmáig mindenről szólt.

Az egyetlen, igaz értelemben vett szónok Bakonyi Samu volt aki a maga politikai álláspontját kétségtelenül szép beszédben fejtette ki.

Justh Gyula a délután érkező nyiregyházai vonattal jött Debreczenbe. Justh Gyulával együtt jöttek Bakonyi Samu, Benedek János, Justh János, Papp Elek, Buza Barna és Máthé László országos képviselők.

A Bika szálloda előtt várakozó közönség, melynek soraiban tulnyomó számmal szociálisták voltak, körülölelték Justh Gyula kocsiját s halani kívánta. Justh Gyula itt rövid beszédet mondott.

A Bika dísztermében is szociálista párt tagjai domináltak. Mikor Justh és kísérete a podiumon megjelent, többször felhangzott a kiáltás:

— Eljen az általános, titkos választói jog!

Tádós János országos képviselő nyitotta meg a népgyűlést.

Majd Tervev Tamás dr. felolvasta a határozati javaslatot, mely szerint a debreczeni függetlenségi párt bizalmáról biztosítja Justh Gyulát s kitart a 48-as elvek mellett.

Ezután Justh Gyula kezdett beszélni. Kifejtette, hogy a függetlenségi és 48-as párt az általános és egyenlő választójogért valamennyi párt között a legrégebb idő óta küzd és maga részéről fejtetlenül a titkosságnak is híve és kimutatta, hogy a szavazások titkos módja miért bir jelentőséggel, különösen a függetlenségi párt törekvéseinek érvényesülése szempontjából.

Várolta a helyzetet, rámutatott arra, hogy ha a függetlenségi párt nem lép fel követeléseivel s a koalíciót szét nem robbantja, ma is együtt van a díszes társaság. Eután megemlékezett arról, hogy a király 1905 ben Fejérváryhoz ínezett kéziratában a gazdasági kérdésekben szabad kezét biztosította a nemzetnek. Mikor ezt ujabban érvényesíteni akarta a párt, hallani sem akart róla. A függetlenségi párt most is ragaszkodik az önálló bankhoz és az önálló vámterülethez. Ők a harcot a végletekig folytatják és a nemzeti jogokat elaludni nem engedik.

A beszédet nagy tetszéssel fogadták. Utána Buza Barna a függetlenségi politikáról tartott szemléltető oktatást.

Végül Bakonyi Samu dr. mondott tartalmas beszédet, amelyben azt muaita ki, hogy a párt megmaradt elvei mellett.

A népgyűlés ezzel véget ért. Este a Bikában bankett volt.

Justh Gyula ma reggel Szoboszlóra utazott, ahol népgyűlést tart. Délután visszatér Debreczenbe.

Ho nap Erőmhályfalvára és Székelyhidra utazik agitációs körútjában.

TANÜGY.

— **A Szabad Iskolából.** A Szabad Iskolában (Simorffy-utca I—c. szám alatt, II. emelet, az Ipartestület dísztermében) ma, kedden, március hó 8-án, este 6 órakor, dr. Kovács Gábor jogakadémiai tanár, a Szabad Iskola titkára fog előadást tartani: „Debreczen város társadalmi rajzá”-ról. Az előadás nyenes s így bárki által látogatható. Ajánljuk a közönség figyelmébe e rendkívül tanulságos előadást.

Wanger Sándor az előkelő hölgyközönség divat-szalonja. Bathányi-utca I. szám alatt.

Megnyílik e napokban Hunyadi-u. 17. sz. a. **FEHÉR J.** Debreczen a Demetrovics palotában legolcsóbb, modern butornagyáruháza.

Színház és Művészet

A színház műsora.

KEDD: *Luxemburg grófja*, operette. — Harmadszor. C) bérlet.
SZERDA: *Luxemburg grófja*, operette. — Negyedszer. A) bérlet.
CSÜTÖRTÖK: Délután *Fenn az ernyő, nincsen kas*. Vigjáték. Ifjúsági előadás. Este Szanatőrium-est. *Táncos huszárok*, operette. Fényes Annuska felléptével. Bérletszűnet.
PENTEK: *Sasfiók*. Dráma B) bérlet.
SZOMBAT: Délután a színészkola vizsgálóelőadása: *Alfonz ur*, Bérletszűnet. Este *Taifun*. Dráma C) bérlet.
VASÁRNAP: Délután *Tiszturak a zárdában*. operette. Bérletszűnet. Este *Kis cukros*, vigjáték. Ujdonság. Kisbérlet.

Luxemburg grófja.

(A vasárnapi bemutató)

Lehár szentcsoós operettjének vasárnapi bemutatóját zsúfolt ház nézte végig s a nem nagy igényű, de kedvesen és könnyedén perdülő librettó csakugy, mint a Lehár zsenialitására valló diszkrét és bájos zene a mi közönségünket is egyszeriben meghódította. Nyiltszíni tapsok, ujrázások hangosan tanuskodtak a nagy sikerről s a színészek gondos és sikerült alakítását felvonásról-felvonásra tökéletezőbbé tette a nézőtérről áradó elismerés. A ma esti bemutató is igazolta, hogy mostani társulatunk voltaképeni ereje az operett-játszásban nyilvánul. A siker tejjesebbé tételében azonkívül nagyrésze volt *Fereny* gondos rendezésének, s a színes külső kiállításnak, mely ellen ezuttal valóban nem lehet semmi panaszunk.

A darab kevés bonyodalmu, de finom ötletekben eléggé gazdag librettóját vasárnapi számunk ismertette. A szerepek egyáltalán jó kezekben voltak. Különösen *Horváth Kálmán* tetszett, aki a címszerepet játszotta. Temperamentumossága, könnyed és bravuros játék módja ebben a pompás alakításban jobban érvényesült, mint bármikor, s nagy előnyére vált, hogy a szelidebb és poétikusabb jeleneteknél kellő diszkrétséggel tudta megformálni *Luxemburg grófjának* kedves és nemesprofilú alakját. Partnerének *Zilahynának* is egyik legnagyobb sikerét jelentette a *Didier Angela* szerepének eljátszása. Énekszámait sokszor ujrátették. *Kardos* és *Szilassi* jeleneteit frenetikus tapsvihar fogadta, „Gimbelem-gombolom” kettősüket végnélkül ujrázák. Pompás volt még *Ligeti*, kisebb szerepében pedig *Gerő Ida*.

A második felvonás diszlete nagyon tetszett, a zenekart és a karokat *Martonfalvy* szokott precizitásával vezette.

Kis cukros. (A színházi iroda jelentése.) Vasárnap kerül bemutatóra *Garault Pálnak*, a Csodagyermek szerzőjének új vigjátéka, a *Kis cukros*. (La petite chocolatière.) Ezzel a darabbal kezdte meg szezonját *Tarride*, a párisi Renaissance színház igazgatója és oly nagy sikert ért el vele, hogy azóta nem kellett más darabot adnia. A címszerepet nálunk *B. tori Mária* adja. A partnere pedig *Mártonfi Róbert* lesz. Hálás

szerepe van még *Hahnelnek*, *Kardosnak* és *Ligetinek*.

Táncos huszárok. (A színházi iroda jelentése.) Csütörtökön este lesz a szanatőrium-egyesület javára rendezett jótékonycélu előadás. Az egyesület elnöknője: *Ujhelyi Andrásné* meghívására a kis csoda primadonna: *Fényes Annuska* is fellép a szatír-terinas szerepében. Ez előadás általános bérletszűnetben és 50 százalékkal felemelt helyárrakkal tartatik meg.

A Környei-Revere hangverseny elmaradt. A március 12-re hirdetett Környei-hangverseny, mint a rendezőség tudatja, elmarad. — A vásárolt jegyeket *Antalfy jegyirodája* váltja vissza.

Az új kultuszminiszter eskütétele.

Khuen és Zichy grófok a király előtt.

Zichy János gróf, az új kultuszminiszter ma tette le a hivatali esküt. Eskütétel után a király az új kultuszminisztert s *Khuen-Héderváry* gróf miniszterelnököt fogadta kihallgatáson. Holnap *Fejérváry Géza* báró jelenik meg kihallgatáson a király előtt. A nap eseményeiről távirati értesüléseink a következők:

Zichy János gróf eskütétele.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök és *Zichy János* gróf kultuszminiszter tegnap este 10 órakor ideérkeztek. Az új kultuszminiszter ma délelőtt tette le a hivatali esküt a király kezébe. Az eskütételnél *Khuen-Héderváry* gróf és *Csokonics* gróf segítettek. Az eskümentát *Vértessy Géza* olvasta. Az eskütétel után a király kihallgatáson fogadta *Zichy* gróft, majd *Khuen-Héderváry* gróf miniszterelnököt. Az új kultuszminiszter szerdán veszi át hivatalát. *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnök még ma délután visszautazott Budapestra, *Zichy János* gróf kultuszminiszter ma délután 3 órakor Pozsonyba utazott, ahonnan holnap utazik Budapestre.

A Nemzeti Társaskörből.

A Nemzeti Társaskör átalakítására kiküldött bizottság vasárnap este *Csáky Albin* gróf elnöklésével ülést tartott. Az ülést ma folytatják.

Tisza és Feilitsch.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma nyilatkozott a „Nap” munkatársai előtt a *Tisza-Feilitsch* ügyben. — Ez ügyben — mondotta a miniszterelnök — nincsen különvéleményem. Itt csak sajnálatos feleértésről lehet szó. Én csak annak örülök, hogy engem nem vontak be az ügybe, egyebekben őszin én sajuálom, ami megtörtént.

A főrendiházi elnökség.

A Magy. Tud. ma megcáfolja azt a több bécsi és budapesti lap által közlött hírt, hogy a főrendiház elnöki tisztére *Percezel Dezső* volna designálva.

Fejérváry báró a király előtt.

Fejérváry Géza báró ma Bécsbe érkezett s holnap kihallgatáson jelenik meg a király előtt.

Két szerencsétlenség.

A vonat kerekkel előtti.

Megfulladt aggastyán.

Vasárnap este Debreczen környékén két súlyos szerencsétlenség történt. Az egyiknek áldozata nyomorékan fog kikerülni a köz-kórházból, a másik halálos kimenetelű.

Értesüléseink a két szerencsétlenség a következők:

Vincze Imre vámospécsi vasutas vasárnap este szolgálatot teljesített. Kilenc óra után kiment a pályatestre s várta a Debreczenből Szatmárra haladó vonatot. *Vincze* fáradt, törődött volt s mikor észrevette, hogy a vonat érkezik, alig lépett ki a sínpar közül, megállott s úgy várta a vonat berobogását. A teljes gyorsasággal robogó vonat mozdonya *Vincze* előtt s a szerencsétlen ember a mozdony elé került. A mozdony néhány lépé nyire maga előtt toltta *Vincze*-t, de mielőtt még a kerekek alá került volna, a mozdony hajtó-rudja kidobta a testet a vagányok közül. Mire a vonat megállott, *Vincze* eszméletlenül, véresen fekdt a sínpar mellett. Azonnal orvost hívtak, aki megállapította, hogy *Vincze* lába bokában el-tört, félcombja pedig borzalmasan összezúzódott.

A szükséges kötések alkalmazása után vonattal Debreczenbe hozták *Vincze*-t s kivitték a köz-kórházba, ahol súlyos betegen fekszik.

Körülbelül ugyanebben az időben *Sárándon* halálos szerencsétlenség történt. — *Tóth Lajos*, egy 67 éves öreg ember egyedül volt lakásában. Lefeküdt s az ágyban gyufát gyújtott, nem tudni miért. A gyufát azán eldobta s elaludt. Az eldobott gyufától nemsokára lángot fogott az ágy nemű s az alacsony szobát betöltő tüstben az erőtlen öreg ember megfulladt. Mire felesége hazament, férjét már halva találta.

Az esetről jelentést tettek az ügyészségnek, mely a temetési engedélyt megadta.

HIREK

— **Lueger haldoklása.** Bécsből táviratozzák: *Lueger* dr. állapotáról este a következő kommunikát adták ki: Hőmérséklet 37,1, érverés 80. Vérnyomás változatlan. — Veseműködés minimális. Légzés lassabbodott, szabályos. Erőfogyás állandó. Cukrás megszünt. Fájdalom nincs. Öntudat tiszta. A mai napot a beteg nyugodt alvással töltötte, amelyet csak egy ízben zavart meg néhány percig tartó csuklás és hányás. E hányás után oly nagyfokú kimerülés állott be, hogy a légzés ismételtelen szünetelt.

— **A színházi pályázat.** A színház vezetésére hirdetett pályázat ma délután 12 órakor lejárt. A határideig *Komjáthy János* és *Zilahy Gyula* pályázaton kívül más kérény a polgármesterhez nem érkezett be. *Kovács József* polgármester a színházi bizottságot szerdán délután 3 órára hívta össze ülésre, melynek egyetlen tárgya a színházi pályázat felett való döntés.

— **Tóth Béla temetése.** Ma délután helyezték örök nyugalomra *Tóth Bélát*; az egész város igaz részvéte kísérte utolsó útjára; temetésén testületileg jelent meg az első takarékpénztár, a kölcsönös segélyző-egyesület, a Csokonai-kör tisztikara, a Zenede vezetősége. Óriási koszoru-halmaz fődte a koporsót. A sárnál *Komlóssy Arthur*, a Csokonai-kör alelnöke mondott megható beszédet.

Glück József üveg-, porcellán-, kőedény- és lámpa kereskedése DEBRECZEN, Placz-utca 6. sz.; (Nagytemplommal szemben.) Nagy raktár. Kihazaitási cikkek, alpakka áruk, tükrök, majolika-, valamint üveg- és porcellán dísz tárgyakban. **Építkeretezési és épületűvegezési vállalat.** Viszonteladónak legelőnyösebb bevásárlási forrás. Legszigorubb szabott ár

Legjobb a Békési Róza „Csont” szappana.

A zenede vasárnapi matinéja.
Vasárnap délelőtt a Zenedének immár hatadottabb növendékei mutatkoztak be a nyilvánosság előtt s játékkal mindannyian saját képességeikről és a zenedei tanítás kitűnőségéről egyaránt tanúságot tettek. Legélvezetesebb előadást kétségkívül Tömösváry Erzsé és érnst Mártha nyújtottak, az előbbi különösen a kölönféle billentési módok egyaránt helyes alkalmazásával, az utóbbi pedig hibátlan játéka mellett finoman printáló dinamikai és hangzulyi árnyalásával. Kenyeres Margit Brücknek Traümerejét, ez a mélyen szántó hangulatu darabot, átérző interpretálással játszotta, Leitner Paula Chopin-éneke pedig bájosan finom, igazi chopinszerű volt. Határozott tehetség Kurián Ilona, aki valamint Klein Boriska és Auszterlitz Erzsé is dícséretreméltó előadó készséggel és technikai képességgel játszott. A hegedűsök: Balogh József, Kiss József és Magyar József (Füredi József tanítványai) mindannyian bátor fellépésükkel, biztos és értelmes játékkal arattak tetszést. Füredy Lili biztos vonásu gordonkajátékában Link dallamos Reveriejének szépségeit gyönyörködtetőleg hozta felszínre. A két kamara szám: a Barkóczy testvéreké, de különösen a Kenyeres Rózsi, Egmann Lenke, Tömösváry Erzsé és Szabó Katinka által interpretált Schubert induló oly korrekt összjátékot nyújtott, amely összjátékban nemcsak a ritmika teljes összevágása, hanem az értelmi egység is benne volt. A legteljesebb elismerés illeti Füredy Ernót, aki négy számot kísért zongorán, igazi kísértői alkalmazkodással és díszkrécióval, de mégsem elmosódottan. (K. I.)

A hortobágyi legelő. A gazdasági bizottság vasárnap délelőtt ülést tartott, melyen elhatározta, javasolni fogja a városi tanácsnak, hogy a juhok kihajtását a Hortobágyra március hó 15-16-án kezdve engedjék meg.

Állatorvosok gyűlése Debreczenben. A tiszabalparti állategészségügyi osztály állatorvosai, kiknek székhelye itt van Debreczenben, e hó 5-én és 6-án Kondor Mihály kir. állategészségügyi felügyelő elnökele alatt gyűlést tartottak a megyeháza tanácstermében. A gyűlésen sok, részint az állategészségügy, részint az állattenyésztés körébe vágó fontos ügyek nyertek elintéztést, majd Steiner Jakab vaspódi ellenőr a sertések sárgaságáról és a borsókkóróról, Erdős Dezsa erdői kir. állatorvos pedig a kulláknak tűz által való megsemmisítéséről tartott magas színvonalon álló előadást. Mindkét előadót zajosan megéleljenezte a nagyszámban összegyűlt állatorvosi kar. Itt említjük meg, hogy az ilyen gyakorlati előadást, mely gazdaközönségünket nagyon is közelről érdeklí, publikálni kellene, hogy azon a közönség is részt vehetne. A gyűlés Reitz János kir. állatorvos azon indítványát, hogy a magyar állatorvosi kar neustorát, Deli Mátyás állatorvost 50 éves és Szily József bősörményi állatorvost 40 éves állatorvosi szolgálata alkalmából a nyár folyamán méltóan meg fogja ünnepelelni — egyhangulag elfogadta.

A legszebb alkalmi ajándék Némethy „platinotypia” arcképei.

Öngyilkos háztulajdonosnő. Tegnap délelőtti öngyilkosság történt Debreczenben. Özv. Kiss Mihályné szül. Szabó Eszter háztulajdonosnő a Görbe-utca 15. számu lakásán felakasztotta magát. Tettét leánya, Kiss Róza vette észre, aki látogatására ment s mikor a konyhába benyitott, a földön holtan találta. Az esetről értesítették a rendőrséget. Balkányi Ede dr. megjelent a helyszínen, de már csak a halált konstataálhatta. Levelet az öngyilkos nem hagyott hátra, melyből tettének okára következtetni lehetne.

Elveszett. 1 pár gyöngy függő Miklós utcától a Piaczon át a Kosstuh utcaáig. A becsületes megtalálót kéri fizetvesztő, ki szegény tanuló, hogy a lap kiadójába adja.

Rostand, Sasflók, teljes szövege 1 korona 20 füér Antalffy Józsefnél.

Munkások gyűlése. A magyarországi munkások rokkant- és segélyegyletének debreceni fiókja tegnap délután tartotta a kamara nagy tanácstermében Szávay Gyula védnök elnökele alatt évi rendes közgyűlést. A munkásoknak és velök egyesült kisiparosoknak ez a hatalmas országos egyesülete immár 100 000-nél több tagot számlál kötelékében s öt milliónál nagyobb vagyonnal rendelkezik, úgy hogy a szegény emberek nyugdíjkérdését, aggkori ellátását ez az egyesület fogja társadalmi uton jórészt megoldani. A debreceni fiókegyesület immár 11 éves multra tekinthet vissza, mult évben ünnepele nagy díszszel tízéves jubileumát. Mostani közgyűlésének, melyet Szávay Gyula védnök hosszabb beszéddel nyitott meg, egyik főtárgya volt erre a jubiléni évre való visszatekintés. Másik főtárgya az elnökválasztás. Eddigi nagyérdemű és elkiismeretes elnöke Materny Károly ugyanis nyugalomba vonulván, az elnökségről leköszönt. Erdemeit a közgyűlés jegyzőkönyvileg örökítette meg, helyére pedig Molnár Imre eddigi alelnököt elnöökké, ennek helyére Dobi Károlyt alelnökké és Danczics Imrét pénztárnokká választotta. A külön befizetési helyekre alelnökké Szabó István és Frank Márton lettek megválasztva.

Luxemburg grófja, kitűnő operette, két füzetben, Antalffy Józsefnél kapható.

A „Debreceni Dalegylet” hangversenye. A „Debreceni Dalegylet” vasárnap délután rendezte a Royal dísztermében szokásos hangversenydelutánját nagy közönség előtt. A dalegylet precíz énekszámai, Láng Zsigmond hegedűjátéka, Grész Géza iskolázott éneke, Simonovits Rózsi kedves égiszavallata s a Rác-banda kitűnő muzsikája nyújtották a délután élvezetes műsorát. Boros Anna és Kerner József dískréta zongorakiséréte is dícséretet érdemel.

Gumi különlegességek Györfy Testvéreknél Piac-u. 30.

A nap halottai. A debreczeni állami anyakönyvi hivatalnál ma a következő haláleseteket jelentették be: Feler Mária izr. 31 éves, Kozozvári János ref. 77 éves, Kiss István ref. 23 hónapos, Tóth Béla ref. 59 éves, Tóth Péter ref. 63 éves, Szepesi Sándorné ref. 57 éves.

A Néptakarékpénztár mint szövetkezett Piac-utca 75. sz. a. életbiztosítással kapcsolatos hosszú lejáratu könnyen visszafizethető kölcsönöket nyújt.

Színházi ujdonságok, Luxemburg grófja 6 korona, Sasflók 1 kor. 20. Aczél Antiquáriumban.

Legmegbízhatóbb gumi-óvszerek, peszariumok olcsó árban kaphatók Vitárius Sándornál, Szent Anna u. ca. 1.

Luxemburg grófja 6 korona, Sasflók 1 kor. 20. Hegedüs és Sándornál, Kosstuh utca.

Legszebb tavaszi keztyűk
Schön Sándor
Üzletében, Piac-u. 12.

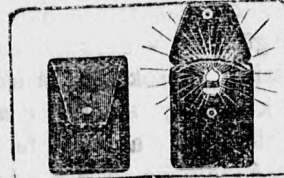
Saját készítésű czipőkben

a legjobb és legolcsóbb forrás a

Hazai cipőraktár

Piac-utca 34. (Hözvetlen a főposta mellett.)

Villamos világitást,

motorokat, telefonokat, villamos csengőket és minden eszaktmába vágó legkompikáltabb munkálatokat jutányosan és legmegbízhatóbban készít 11 év óta fennálló Debreczeni első elektr. otechnikai gyár és vállalat

FÖLDVÁRI L.

Telefon 168.

Iroda és raktár febr. 15-16-án Piac-utca melletti leones barakban Nagytrafikkkal szemben

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1910. márc. 7.

Készára 5 olcsóbb.

1910. októberi buza	10.90	10.91
májusi buza	13.16	13.17
1910. áprilisi buza	13.29	13.30
májusi rozs	—	—
1909. októberi rozs	—	—
1910. áprilisi rozs	8.60	8.61
1910. októberi zab	—	—
májusi zab	—	—
1910. áprilisi zab	7.31	7.32
1910. júliusi tengeri májusi tengeri	6.15	6.16
1909. szeptemberi zab	—	—
augusztusi tengeri	—	—

Telefon: 435 s z á m.

Központi Cipő- és Kalap-áruházban

DEBRECZEN, Dréher mellett

költözködés miatt

a raktáron levő összes

czipők, kalapok és fehérneműek gyári árban adatnak el.

Apró hirdetések.

Levelezés.

Női venném azon hölgyet, ki butor-berendezését a Fehér J. új butornagyáruházában szerzi be. Hunyadi utca 17. a vasúti állomás közelében. Dus választék, clesó árak.

Betöltendő.

Notes fűszerüzletbe azonnal felvétetik fizetéssel, Hunyadi utca 22.

Perfekt gépirónd összes irodai teendőkhöz jár-tas, irodát keres. Czim a kiadóban.

Vasalóleányok felvétetnek, Konez József kelmefestőnél Arany János utca 10. sz.

Tanuló lányok 10 korona havi fizetéssel felvétetnek az Egyesült zsinór és paszomány gyárban. Piac u. 82.

Házmester azonnal felvétetik. Cim a kiadóba.

Jó megjelenésű lányok felvétetnek Jungreis Mari női divat termébe.

Kézi lányok felvétetnek Jungreis Mari női divat termében.

Adás-vétel.

Ha rosszul lát forduljon bizalommal Löbl Gyula és Tsa. látászerészhez Debreczen, Piac-utca 68. ahol pontos szemvizsgálat után megfelelő számú szemüveget, orrsip-tetőt, lorgnettet kaphat.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát Benyás Emil villanyerőre berendezet: harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota

Naponta frissen pörkölt különféle fajból válogatott kávét saját üzemű pergelómön bárkinek legkisebb mennyiségben is megpergelek. Darvas Miksa Teleki utca sarok.

Butorok legolcsóbban kaphatók, havi részlet fizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kár-pítosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpi-tos munkát felvállal.

Weisz Ferencz épület és mű-butor asztalos Hatvan-utca 9. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Őnt is érdekli! hogy vaszon, kanavász, leg-finomabb fehér és színes da maszt-étkészle-ték, férfi és női. szövetek, ugyszintén fel-öltők, szőnyegek, csipke és szövet függö-nyök, ágyterítők legolcsóbb árak mellett beszerezhetők heti vagy havi részletfize-tésre az ujonnan berendezett és dus in fel-szerelt Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur Havan-u. 17. sz. alatti árunázában.

Eladó a város belső területében fekvő Szé-chenyi utca végén egy hold 260 □ olyan télen is lakható nyaraló, mely áll teljesen gondozott parkból, 4 szoba (szilárd épület) és az összes modern mellékhelyiségekből levő uri lakásból, teniszpálya, villanyvita-gítás, továbbá nagy gyümölcsös és kerti veteményeknek megfelelő földből. Értekez-hetni: Turai Farkas tudókozó irodá-jában.

Permetező gépek javítását idejekorán eszkö-zöltesse Varga János rézművesnél, Piac utca 52. mert most olcsóbbak mint a sze-mbuoz.

Új rendszerű női férfi divatárak és butoreladás. A mai naptól kezdve minden hitelképes egyén kényelmes heti vagy havi részlet-fizetés mellett szerezheti be nálam szük-ségletét női divat czikkekből, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vász-nak és canavásznakban, saját készítésű cloth és Caschmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A kész-péni mellett áraknál mindössze 5% ár-különbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2.

Kitűnő órák, legújabb divatu órások leg-jutányosabb árban, valamint javítások leg-jobb szakértelemmel eszközöltek az elsőrendű órák műhelyben Bauer Károlynál Piac-u. 75. Iparbankkal szemben.

100 hektoliter ó-bor 1908. évi homoki termés eladó. Czim: Holló István Nagyúta.

Lakás.

Téli lakásnak is alkalmas nyaraló a város butorületén Széchenyi-kert 12. sz. alatt előnyös feltételekkel azonnal eladó. Érte-kezhetni Feeny Sándor és Fia cégégnél Piac u. 63.

József kir. h. u. 34. sz. alatt többféle buto-rok és szőnyegek olcsón eladók. Ugyanott 3 zsák dió is eladó.

Barna-utca 15 számú ház nagy telekkel együtt eladó. Értekezhetni lehet vasárnap ugyanott a tulajdonos-al déli 12 órakor

Varga utca 43. sz. a. egy 4-5 szobás víz-vezetéssel ellátott modern utcai lakás 1910. május 1 től kiadó.

Különféle.

Női fodrász terem, ondulálás, champoing haj-mosás, villanyos szárítás, hajfestés, haj-munka különlegességek csakis Weisz Edéné termében Piac 33. Kifésült haját legmagasabb árban veszek. Telefon 759.

Kalapos műhelyben (Piac u. 46. az udvar-ban) mindenféle férfi és női kalapok áta-lakítását és tisztítását gyorsan és a leg-jobb kivitelben eszközölöm. Bekés Lajos.

Dr. Dralle's

Malathine

Glycerin és méz-gelée. Az orrcimpák és a felsőajak ná-tától való kisebbese-désénél.

Mindenütt kapható

KOLIBRI
SZIVARKAHÜVELY
Feltétlenül szedd meg mindenki!
Különleges szópókával készül!
A tudóre nem ártalmas!
Ragaszték mentes!
A géget nem szárítja!
Nicotin mentes!
Kellemes ízű!

KAPHATÓ
HARMATHY PÁL
szivarkahüvely különlegességek forráktárában
Debreczen, Fülöp-Szerkai-utca 14.

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó utca 13.

**Eladó
emeletes ház
KASSÁN.**

Ára mindössze
15 ezer forint!

Kedvező fizetési feltételek.

A tulajdonos urnó elköl-tözése miatt eladó Kassán Kovács-utca 56 sz. alatt levő emeletes ház és 15 ezer fo-rintért meglehet kapni a meg-vételhez 7 ezer forint kész-péni elegendő, nagyon szép emeletes ház, van rajta üzlethelyiség és a következő lakosrályok:

Az emeleten egy rendbeli utcai lakás, három szoba, előszoba, konyha, spájz és egy rendbeli két szobás lakás mellékhe-lyiségekkel.

A földszinten egy rendbeli két szobás lakosztály, mellékhelyiségekkel, pincze, faskamarák, minden lakásban vízvezeték és angol klozetek, az udvar teljesen le-csatornázva.

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó utca 13.

**Kereskedők!
Kereskedősegédek!**

Mindenki!

Biztos megélhetés!

Eladó

kitűnően jóve-delmező

fűszer és csemegeüzlet.

Egy előkelő városban, mult évi for-galma 50 ezer kor. volt, van 40 könyves vevő. évi lakbér 900 kor., melyért az üz-lethelyiségen kívül két utcai szoba, elő-szoba, konyha, üvegezet folyosó, pincók, pad-lás, faskamara és raktárhelyiségek járnak.

Kitűnő menetelű fűszer és csemege üz-let, korlátolt italmérési engedéllyel, tőza-déval, postai és távirtdal cikkek, denaturált szesz engedély és marhasó árada.

Bővebb felvi ágosítást nyújt a legna-gyabb készséggel és teljesen díjtalanul a **NAGY LAJOS** hirdetési irodája.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Ristemplombazár.

Megérkeztek a legdivatosabb

női kelmek,

— solymok, Volle de laine. —

Óriási raktár! Olcsó árak!

SCHRADER GYULA likörpatron
törvényileg védve

Saját készítésre

legfinomabb dessert- és
tábla likör, keserű és

pálinka sb. 100 fajtaban kapható.
Egy patron ára, 2/3 literre elegendő 90-140 fill.

Hugó Schrader, vorm. S. Schrader

Feuerbach-Stuttgart.

Bresura előismerésekkel forráktáram által Auszria
Magyarország részére

Wih. Maager, Wien, III/3. am Heumarkt 2.

Nemes faju gyümölcsfák

mint: alma, körte, őszibarack, szilfa, kaj-szinbarack, ringlöh, meggy és cseresz-nyefák

Különösen erős minőségben

1 drb. 1.20 Kor. 25 drb-on felül 1.10 Kor.
50 drb-on felül 1.— Kor. **Azonkívül:**
magastörzsű birsalma, diófák, diszcszerjék,
fenyőfák, futó cserjék, rózsafák, cserép és
futórózsák, óriási mennyiségben a legol-csóbb áron.

Tessék növény és mag árlapomat kérni

Kontsek Géza

Debreczen, Kossuth-utca.

Betoncsövek, kutgyűrűk
Műköburkolati lapok, Beton és Terrazó munkák,
Kerámit burkolatok, aszfaltmunkák
Csatornázásokat vállal
Lukács Vilmos és Testvére cementárúgyára
Debreczen, Hatvan-u. 5.
Gyártelep: Ferencz József-ut.
 Telefon: 308.

Padlólakk,

linoleum és horostyán.

Zománc festékek

mindenféle színekben, valamint egyéb gazdasági cikkek, kék uszó kenőcs, gép és hengerolaj, továbbá legolcsóbban beszerezhető

BERGER J

festékkereskedésében, — Csapó-u. 10.

Diszfák, sorfák, diszcserjék,
 kertek és parkok részére.

Nemes fenyő és tujafák

nagy mennyiségben és olcsón kaphatók:

Kontsek Géza

kertészetében.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!

Felhívom a t. hölgyszétség figyelmét, hogy aki a tavaszi toillette szükségletét (Kosztüm, Pongyola és blouse kelmék) olcsón és az utolsó divat szerinti óhatja kiállítani, tekintse meg az eddig még nem létezett tulzsfolt raktárunkat, amely a lelegegánsabb és legfinomabb kelmékből van összehalmozva, meglepő olcsó áráért. Az árákról az it. felsorolt néhány cikk szolgáljon felvilágosítással:

120 c	gyapju kelme minden div. színben	— 64 kr.-tól.
120 "	" " " csikos	— 84 "
120 "	" " " sima	— 96 "
140 "	" " " costümré	1,68 "
140 "	" " " " " "	2,40 "
	Gyönyörű blouse selymek	— — 89 "
	Sima taftok, minden divat színben	— — 94 "

Mes-aline, Pongies, Luissien, Düschesse, Moire, Antique, selyem Scherge, minden divat színben. Francia Delainok 62 kr. Angol ruhavásznak gyönyörű színekben 46 kr. Varrónőknek! Csipke, selyem applicatio, zsinórok, bélesek és más hozzávalóknál 10% árengedmény. Sa át készítésű paplanok. Tömérdek maradék minden áron.

Molnár V. J. és Társa fiókja

színházzal szemben, Kossuth és Batthyény-utca sarok

40—50 korona egy elegáns szabásu uri öltöny és felöltő

— A legszebb kivitelben készíti: —

Fettmann Sándor

uriszabó üzlete. Kossuth-utca 13. szám.
 Angol Hymalaya és Double felöltő szüetek megérkeztek!

LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
 Telefon 558. sz.

Értesítés.

Van szerencsénk a nagyérdemű építész és építető urakat értesíteni hogy a mai saját gyártmányu karmantus cze ment csöveket é naptól kezdve saját gyártmányu cze ment lapokat a legolcsóbb árban árusítunk.

Megrendelési hely: Gyár: MISKOLCZ, Vav utca 19. szám.
 Telep: DEBRECZEN, Hucyadi u. ca 11.
 Fióktelepek: Sárospatak és Tokaj

Tisztelettel Miskolci cze mentárúgyár.

Telefonszám: 632.

HALMÁGYI áruházában
 női felöltő, hosszú angol
 10 korona.

HALMÁGYI áruházában
 Pongyola delain, remek
 színekben 15 korona.

HALMÁGYI áruházában
 Remek csipke blousok bé-
 lerve 10 korona.

HALMÁGYI áruházában
 — angol alj szines —
 5-50—6 korona.

Alapított 1893. évben.

HALMÁGYI SÁMUEL

női és leány felöltők legnagyobb áruháza

DEBRECZEN, Piac-u., a főpostával szemben

Női és leány Costümökben
 óriási választék!

Üzletmagnagyobbítás miatt az összes árak
 rendkívül olcsón árusítatnak.

„Külön mérték osztály.”

Szolid olcsó árak! Előzékeny kiszolgálás!

Telefonszám: 632.

HALMÁGYI áruházában
 Női Costüm, divatos
 24—30 korona.

HALMÁGYI áruházában
 gyermek gallér csuklyával
 5 korona.

HALMÁGYI áruházában
 Leány Costümök 12—16
 évesnek 20—24 korona.

HALMÁGYI áruházában
 Leány és gyermek felöltő
 8—10 korona.